

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 14 юни 2024 г.
(OR. en)

11153/24

COSI 118
ENFOPOL 300
CRIMORG 96
CATS 60
CORDROGUE 82
COPEN 315
JAI 1037

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	13 юни 2024 г.
До:	Делегациите

№ предх. док.:	10512/24
----------------	----------

Относно:	Заклучения на Съвета относно картографирането на престъпните мрежи, които представляват най-голяма заплаха – заключения на Съвета (13 юни 2024 г.)
----------	---

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно картографирането на престъпните мрежи, които представляват най-голяма заплаха, одобрени от Съвета (Правосъдие и вътрешни работи) на неговото 4031-во заседание от 13 юни 2024 г.

Заключения на Съвета относно картографирането на престъпните мрежи, които представляват най-голяма заплаха

Въведение

- а) Организираната престъпност, включително незаконният трафик на наркотици, представлява сериозна заплаха за европейските граждани, предприятия и институции, както и за европейската икономика и сигурността на държавите членки. Престъпните мрежи все по-често използват крайно насилие, корупция и проникване в законната икономика и веригите на доставки, като по този начин подкопават върховенството на закона и застрашават основните принципи на нашите демокрации.
- б) Стратегията на ЕС за борба с организираната престъпност за периода 2021—2025 г.¹ има за цел да укрепи правоприлагането и съдебното сътрудничество, да се справи със структурите на организираната престъпност и приоритетните престъпления, да премахне печалбите от престъпна дейност и да осигури модерен отговор на технологичното развитие. Стратегията на ЕС относно наркотиците за периода 2021—2025 г.² и Планът за действие на ЕС относно наркотиците за периода 2021—2025 г.³ предоставят всеобхватната политическа рамка за политиката в областта на наркотиците. Те възприемат основан на доказателства, интегриран, балансиран и мултидисциплинарен подход към явлението наркотици на национално, европейско и международно равнище. В един по-нов документ, съобщението на Комисията относно пътната карта на ЕС за борба с трафика на наркотици и организираната престъпност⁴, се определят действия за укрепване на устойчивостта на логистичните центрове, включително чрез Европейски пристанищен алианс, за разбиване на високорисковите престъпни мрежи, за превенция и за международно сътрудничество.

---

¹ 8085/21 + ADD 1.

² Стратегия на ЕС относно наркотиците, 2021—2025 г.: ОВ С 102I, 24.3.2021 г., стр. 1.

³ План за действие на ЕС относно наркотиците за периода 2021—2025 г.: ОВ С 272, 8.7.2021 г., стр. 2.

⁴ 14114/23.

- в) Въз основа на тази рамка е много важно да се предприемат ефективни действия, включително по отношение на организираната престъпност, свързана с наркотиците, чрез съвместни усилия на държавите членки, институциите и агенциите на ЕС и в рамките на многостранен подход. В настоящите заключения се разглеждат аспектите на тези действия, свързани с появата и разпространението на престъпни мрежи като нарастваща заплаха за сигурността и стабилността в цяла Европа, което налага категоричен съгласуван и ефективен отговор от страна на Европейския съюз.
- г) В Стратегията на ЕС за борба с организираната престъпност за периода 2021—2025 г. се подчертава необходимостта от „по-солидна разузнавателна картина за организираните престъпни групи, които са в основата на сложната мрежа от структури на организираната престъпност“ и се отправя призив към Европол и държавите членки „да разработят ръководени от разузнаването стратегически и тактически картини за онези групи, които представляват по-голяма заплаха за сигурността на Европа, включително чрез изготвянето на специални доклади, които допълват оценката на заплахата от тежката и организираната престъпност в ЕС (SOCTA)“.
- д) В съответствие със Стратегията на ЕС за борба с организираната престъпност за периода 2021—2025 г. идентифицирането и разбиването на високорискови престъпни мрежи (ВРПМ)⁵, действащи в ЕС, беше прието в заключенията на Съвета за определяне на приоритетите на ЕС в борбата срещу тежката и организираната престъпност за ЕМРАСТ 2022—2025 г.⁶ като нов приоритет и като една от общите хоризонтални стратегически цели, обединяващи правоприлагащите и съдебните органи на държавите — членки на ЕС, и техните международни партньори (включително 37 трети държави през 2023 г.), с подкрепата на институциите, агенциите и органите на ЕС.
- е) Една от важните стратегически цели в рамките на приоритета ВРПМ е да се укрепи разузнавателната картина за мрежите, които представляват най-голяма заплаха.
- ж) Съгласно пътната карта на ЕС за борба с трафика на наркотици и организираната престъпност следва да се обърне специално внимание на онези мрежи, които представляват най-голяма заплаха за нашето общество и общественост.
- з) Наред с това в пътната карта на ЕС беше отправен призив към Европол да извърши с подкрепата на държавите членки картографиране в началото на 2024 г., за да се идентифицират престъпните мрежи, които представляват най-голяма заплаха, независимо дали действат в държави от или извън ЕС.

---

⁵ 14542/2/23 REV 2.

⁶ 8665/21.

- и) През април 2024 г. Европол представи своя доклад „Разшифроване на престъпните мрежи в ЕС, криещи най-голяма заплаха“, който се явява ключов етап в разбирането на динамиката и комплексния характер на престъпните мрежи, представляващи най-голяма заплаха.
- й) Докладът допълва оценката SOCTA с важна разузнавателна картина, като анализира по-подробно способностите и намеренията на ключовите участници, отговорни за тези престъпления, и описва характеристиките на престъпните мрежи, които представляват основна заплаха за вътрешната сигурност на ЕС.
- к) В резултат на доклада на Европол бе създаден уникален набор от данни с подробно описание на всичките 821 престъпни мрежи, представляващи най-голяма заплаха, с подробна информация за техните дейности, националността на техните членове и начина им на действие, както и за използването от тяхна страна на законни стопански структури, връзки с други престъпни мрежи и отношения с други държави. Цялата тази информация е налична в една централизирана база данни в рамките на Европол.
- л) Според доклада на Европол тези престъпни мрежи проявяват забележителна гъвкавост при адаптирането на своите престъпни бизнес процеси, могат да съчетават гъвкавост с висока степен на устойчивост на смущения вследствие на действия по правоприлагане и да използват техники за изпиране на пари, като например нелегално банкиране, като често смесват незаконни печалби със законни активи по начини, които не включват никакви финансови трансакции.
- м) В доклада се подчертава, че 86 % от престъпните мрежи, представляващи най-голяма заплаха, използват законни стопански структури като начин за улесняване на престъпната си дейност, като мярка за противодействие с цел избягване на разкриване или с цел изпиране на пари. В доклада се подчертава, че повечето от престъпните мрежи, представляващи най-голяма заплаха, се съсредоточават върху една престъпна дейност, като най-изразената област на престъпна дейност е трафикът на наркотици.
- н) Престъпните мрежи, представляващи най-голяма заплаха, често оперират много дълго (като една трета от тях са активни в продължение на повече от 10 години). В доклада на Европол се заключава, че действията в областта на правоприлагането следва да останат фокусирани върху тези мрежи, дори ако те вече са обект на наблюдение от страна на правоприлагащите органи.

- о) Като се има предвид, че горепосоченият доклад е първият по рода си, бяха открити някои важни пропуски в разузнаването. На първо място, за около една пета от посочените мрежи не е известно дали използват насилие или корупция. На второ място, за повече от една трета от престъпните мрежи, представляващи най-голяма заплаха, няма налична информация за размера на облагите от престъпна дейност. На трето място, има празноти в разузнаването по отношение на произхода на огнестрелните оръжия и взривните вещества и на мрежите, участващи в техния трафик.
- п) Обмен на мнения относно картографирането на престъпните мрежи, които представляват най-голяма заплаха за обществото, беше проведен по време както на неформалното, така и на официалните заседания на Постоянния комитет за оперативно сътрудничество в областта на вътрешната сигурност (COSI) в периода на белгийското председателство.

Заклучения на Съвета

Общи положения:

1. Като потвърждава отново ангажимента за борба с тежката и организираната престъпност и признава трайната заплаха, която крият преставляващите най-голяма заплаха престъпни мрежи за безопасността, сигурността и просперитета на Европейския съюз и неговите граждани.
2. Като отчита променящия се характер и изобретателност на тези мрежи и подчертава колко е важно да се укрепват способностите за събиране на разузнавателна информация с цел засилване на оперативното сътрудничество между държавите членки и агенциите на ЕС.
3. Като приветства ценните идеи, заключения и извлечени поуки от доклада на Европол „Разшифроване на престъпните мрежи в ЕС, криещи най-голяма заплаха“ и потвърждава отново ангажимента за приемане на всеобхватен и основан на разузнавателна информация подход за борба с организираната и тежката престъпност — по-специално с високорисковите престъпни мрежи — чрез тясно сътрудничество между националните компетентни органи, включително съответните правоприлагащи органи на държавите членки, съдебните органи, институциите, органите и агенциите на ЕС в съответствие с техните съответни мандати.
4. Като потвърждава отново добавената стойност и ключовата роля на Европейската мултидисциплинарна платформа за борба с криминални заплахи (EMPACT) като инструмент, който се ръководи от държавите членки с подкрепата на институциите, органите и агенциите на ЕС и използва мултидисциплинарен подход за идентифициране, приоритизиране и справяне със заплахите, породени от тежката и организираната престъпност.
5. Като приветства доклада и свързаните с него последващи действия, описани по-подробно в настоящите заключения на Съвета, като необходимо допълнение към оценката SOCTA и цикъла EMPACT, чийто основен фокус е разглеждането на престъпни явления.

6. Като отчита, че заплахата от тежката организирана престъпност надхвърля националните граници и изисква колективен стратегически и оперативен отговор, който да е насочен към структурите като цяло, да се основава на засилено сътрудничество чрез обмен на информация, провеждане на съвместни разследвания и наказателно преследване на основните членове на престъпните мрежи, представляващи най-голяма заплаха, с активното участие на държавите — членки на ЕС, Европейската прокуратура, други агенции на ЕС и международни партньори.
7. Като изтъква, че по-нататъшното развитие на разузнавателната картина за високорисковите престъпни мрежи е основна следваща стъпка към по-нататъшното укрепване на нашия подход за разбиването им.
8. Като вярва твърдо в необходимостта от по-нататъшен ефективен отговор на престъпните мрежи, които представляват най-голяма заплаха, чрез политически, стратегически, тактически и оперативни мерки, според случая.
9. Като потвърждава отново, че Европол ще продължи да подкрепя и засилва действията на компетентните органи на държавите членки и взаимното им сътрудничество за разкриване, предотвратяване и борба с тежката и организираната престъпност, засягаща две или повече държави членки.

Съветът приканва държавите членки:

10. Да гарантират, че техните правоприлагащи служби си сътрудничат с Европол с оглед на по-нататъшното използване и анализиране на съответните данни за престъпните мрежи, налични в Европол, за да допълват и интегрират, когато е уместно, своите национални разузнавателни позиции по отношение на тези престъпни мрежи.
11. Да гарантират, че чрез приложимите правила и процедури техните правоприлагащи служби са в състояние да споделят съответната информация със службите за правоприлагане на други държави — членки на ЕС, или с трети партньори.
12. Да изискват от движещите и съпътстващите движещи фактори, ръководителите и съпътстващите ръководители на действия по съответните приоритети на ЕМРАСТ да използват в още по-голяма степен резултатите от доклада на Европол с оглед предприемането на необходимите стъпки за по-нататъшно съсредоточаване на действията на ЕМРАСТ върху идентифицираните престъпни мрежи, които представляват най-голяма заплаха.
13. Да изискват от своите компетентни органи да вземат предвид съответните резултати от доклада с цел по-нататъшно направляване на подкрепата по приоритети от страна на Европол чрез концепцията за HVT/OTF, съвместните екипи за разследване и целевите оперативни действия на ЕМРАСТ.
14. Да провеждат проактивни и всеобхватни разследвания във връзка с приоритетните престъпни мрежи, за да се включат всички техни имащи отношение помощни дейности, и според случая да се свързват с Евроюст, за да се улесни привличането на ранен етап на съответните съдебни органи с цел да се оказва допълнителна подкрепа за разследването и наказателното преследване на ключови членове на престъпните мрежи, които представляват най-голяма заплаха.
15. Да изискват от своите национални органи да продължат да инвестират и засилят финансовите разследвания, самостоятелно или успоредно с разследванията на други престъпления, с участието, според случая, на Евроюст и други заинтересовани страни, за да се гарантира ефективното възстановяване на активи от облаги от престъпна дейност, в съответствие с Директива (ЕС) 2024/1260 относно отнемането и конфискацията на активи, и да се засили борбата с корупцията и изпирането на пари.

16. Да продължат да разработват своите национални методики за сканиране и откриване, за да откриват по-цялостно и точно действащите в тяхната държава членка престъпни мрежи, които представляват най-голяма заплаха. В този контекст държавите членки се приканват да обмислят участието си в създаването на обща методика за диагностика на организираната престъпност, съгласно вече предвиденото в ОПД за периода 2024—2025 г. в рамките на приоритета ВРПМ на ЕМРАСТ. Тази методика следва да бъде доразвита през следващите години, така че всяка държава членка да може да я прилага по гъвкав, съответстващ на собствената ѝ национална организация начин, но в крайна сметка следва да определи и стандарти, които да улесняват сравняването и картографирането на заплахите от престъпни мрежи на равнището на ЕС.
17. Да засилят инициативите за обучение и изграждане на капацитет за служителите на правоприлагащите и съдебните органи с цел укрепване на капацитета им за разкриване, разследване, наказателно преследване и разбиване на престъпните мрежи, които представляват най-голяма заплаха, в тясно сътрудничество със СЕРОЛ, когато това е целесъобразно.

Съветът приканва държавите членки и Европол:

18. Да интегрират резултатите от настоящото картографиране в оценката СОСТА за 2025 г. и да ги вземат предвид при определянето на новите приоритети на следващия цикъл на ЕМРАСТ 2026—2029 г., съсредоточавайки се като първа стъпка по-специално върху оперативните планове за действие (ОПД) на ЕМРАСТ за периода 2026—2027 г.
19. Да извършват на всеки две години картографиране на престъпните мрежи, които представляват най-голяма заплаха, започвайки с доклад, който трябва да бъде представен през 2026 г., за да се вземе предвид в ОПД на ЕМРАСТ за периода 2028—2029 г. Поради това резултатите от последващия доклад следва да бъдат включени в СОСТА/средносрочната СОСТА и да захранват двугодишните оперативни планове на ЕС за ЕМРАСТ. За да се сведе до минимум работното натоварване и да се осигури актуален преглед на престъпните мрежи, които представляват най-голяма заплаха, Европол ще предостави настоящия набор от данни на разположение на държавите членки, а те ще имат възможност непрекъснато да актуализират своите данни, ако сметнат това за целесъобразно.

20. Да прецизират още повече, въз основа на извлечените поуки и в сътрудничество с консултативната група SOCTA, методиката за картографиране чрез събиране на по-представителни данни и да я коригират въз основа на показателите за заплахата, използвани за по-нататъшния общ анализ.
21. Да се споразумеят — в контекста и по отношение на бъдещите дейности по картографиране — за общо работно определение на престъпните мрежи, които представляват най-голяма заплахата.
22. Да разгледат възможностите — като същевременно се отчита напредъкът на държавите членки в по-нататъшното развитие на националните им методики — за съставянето на доклад, в който да може да се сравнява заплахата от основните престъпни мрежи за съответните географски райони в рамките на ЕС.
23. Да запълнят заедно установените в настоящия доклад празноти в разузнаването по отношение на използването на насилие, размера на облагите от престъпна дейност и използването на огнестрелни оръжия. Що се отнася до последното, необходим е по-нататъшен напредък към окончателното създаване на национални звена за контакт по въпросите на огнестрелните оръжия, разработването на хармонизирано събиране на данни относно изземването на огнестрелни оръжия на национално равнище и бъдещия принос с данни към центъра на ЕС за огнестрелните оръжия в Европол.

Съветът приканва Комисията:

24. Да продължи да подкрепя ЕМРАСТ и нейните операции като ръководена от държавите членки платформа за мултидисциплинарен подход за предотвратяване и борба с тежката и организираната престъпност, наред с другото чрез предоставяне на подходящи възможности за финансиране.
25. Да постигне по-нататъшен напредък в преговорите по споразуменията на ЕС с държавите от Близкия изток и Северна Африка и Южна Америка, за които Съветът вече е дал разрешение, за да се увеличат възможностите за обмен на лични данни с Европол и Евроюст.

Освен това Съветът приканва Европол:

26. Да предостави настоящия набор от данни за престъпните мрежи на държавите членки в едно-единствено приложение или база данни, за да се даде възможност на държавите членки за постоянно актуализиране на собствените им данни, и да въведе това приложение през 2025 г., като гарантира, че държавите членки ще имат пряк достъп само до собствените си данни.
27. Да публикува до края на 2024 г. специален доклад относно използването на законни стопански структури от престъпните мрежи, които представляват най-голяма заплаха. Настоящият доклад ще допринесе и за следващите стъпки по отношение на по-нататъшното използване на административния подход като важна мярка за противодействие в борбата ни срещу тежката и организираната престъпност.
28. Да публикува до края на 2024 г. специален доклад с повече информация за връзката между престъпността и тероризма и за начините, по които мрежите на организираната престъпност са свързани с терористични дейности.

Съветът приканва държавите членки и Европейската комисия:

29. Да продължат да водят борба с тежката и организираната престъпност и да прекъсват пътищата за проникване на престъпни елементи в законната икономика чрез административни действия, използвайки „административния подход“, и да увеличат усилията за предотвратяване на престъпността, и по-специално набирането на деца и млади хора от организирани престъпни групи, включително чрез подкрепа за работата на съответните органи на местно, регионално и национално равнище в това начинание.